

Sproghjælp

Adverbielt -t

Adverbialer (biled) er led eller dele af led der har den funktion at beskrive verber (udsagnsord), adjektiver (tillægsord), adverbier (biord) eller hele sætninger.

Adverbialer består som regel af adverbier (biord), substantiver (navneord), præpositionsforbindelser (forholdsordsforbindelser) eller adjektiver (tillægsord):

- ! Adverbium: *Hun er temmelig sød; jeg vil naturligvis gerne med.*
- ! Substantiv: *Torsdag spiller vi fodbold.*
- ! Præpositionsforbindelse: *I morgen bliver det snevejr.*
- ! Adjektiv: *Han cyklede hurtigt over broen.*

Når adjektiver optræder som adverbialer, tilføjes der normalt et -t, men i nogle tilfælde er det valgfrit, og det kan give problemer.

Adjektiver brugt som adverbialer

Når adjektiver bruges som adverbialer, tilføjes der som nævnt ovenfor som HOVEDREGEL et -t:

- ! *Bilen kører hurtigt (hurtigt = adverbial).*
- ! *Mødet gik hurtigt (hurtigt = adverbial).*
- ! *Lampen lyser rødt (rødt = adverbial).*
- ! *Folketingsmedlemmet tænker rødt (rødt = adverbial).*

Hvis adjektivet ikke kan bøjes, tilføjes der ingenting:

- ! *Han gik direkte hjem (direkte = adverbial).*

Adjektiver på -ig, -lig og -vis brugt som adverbialer

De adjektiver der volder flest problemer når de bruges som adverbialer, er dem der ender på -ig, -lig og -vis. De har enten valgfrit -t eller skal altid have -t.

Altid -t

Adjektiver skal altid have -t når de bruges som mådesadverbialer:

- ! *Hun grinede underligt (= på en underlig måde).*
- ! *Han smilede venligt (= på en venlig måde).*
- ! *Hun udtrykte sig personligt (= på en personlig måde).*
- ! *Hun betragtede ham alvorligt (= på en alvorlig måde).*

Sproghjælp

Adjektiver skal som hovedregel også have -t når de bruges som tidsadverbialer:

- ! *Hvor meget tjener du årligt?*
- ! *De besøger os jævnligt*

Valgfrit -t

Adjektiver der bruges som gradsadverbialer, stedsadverbialer eller holdningsadverbialer, har valgfrit -t:

- ! *Han var ualmindelig(t) høj (= meget høj) → gradsadverbial.*
- ! *Jeg står tidlig(t) op → tidsadverbial.*
- ! *Huset er malet udvendig(t) → stedsadverbial.*
- ! *Du kan rolig(t) gå ud efter mørkets frembrud → holdningsadverbial.*

Det er også valgfrit om man vil tilføje -t på tidsadverbialerne *bestandig*, *evig*, *foreløbig*, *idelig*, *nylig*, *samtidig* og *sluttelig*.

Bemærk: I visse faste forbindelser har tidsadverbialerne dog aldrig -t, fx *for nylig* og *til daglig*.

Bemærk: Gradsadverbialer der står som selvstændigt sætningsled, tilføjes altid -t, fx *særligt i fodbold interesserer mig ikke særligt*.

Der er andre tilfælde hvor t'et kan være valgfrit, fx har adjektiver der ender på -vis, valgfrit -t når de bruges som adverbialer:

- ! *De var delvis(t) enige om løsningen.*
- ! *Tropperne trak sig etapevis(t) tilbage.*
- ! *Udbetalingerne finder sted månedsvis(t).*
- ! *Skulpturen bestod af lagvis(t) anbragte skiver.*

Du kan læse mere om reglerne for hvornår man skal skrive -t, på sproget.dk, samt i § 38 og § 39 i [Retskrivningsordbogen](#). Se også Sproghjælp om [Adverbier](#) og om [Adjektiver](#).